

01 Mart 2020

[ف: ۳۰-۱۰۸]

al-kāmil fi ma'rifat-içdu'afā' wa-l matrūkīn min-ar
ruwāt

۱۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره: نسخه: ۳۱۷

ابن عدی، عبدالله بن عدی، ۲۷۷ - ۳۶۵ قمری
ebn-e 'adī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'adī (891 - 976)

کتابی است در سه مجلد در جرح و تعدیل روات و محدثین عامه با ذکر احادیثی از آنها. حاجی خلیفه می‌نویسد: این کامل‌ترین کتابی است که در این موضوع نوشته شده است. کماله‌نام کتاب را «الکامل فی معرفة ضعفاء المحدثین و علل الاحادیث» نوشته است.

آغاز: قال الشيخ الحافظ ابو احمد عبدالله بن عدی الجرجانی رحمه الله: الحمد لله الأحد الصمد الذي ليس كمثل شيء و هو السميع البصير ...

چاپ: بغداد، مطبوعات سلمان الاعظمی، محقق: صبحی البدری السامری، چاپ اول، ۲۷۳ ص، ۱۳۹۶ ق.

[کشف الظنون ۱۳۸۲/۲؛ معجم المؤلفین ۸۲/۶؛ هدیة العارفين ۴۴۷/۱؛ زرکلی اعلام ۲۳۹/۴؛ فهرست عربی طوب قایی ۴۸۹/۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۸۸ عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: الا ان يشترط المتابع، يتلوه في الذي يليه، ابا الحسن ... قال: عمرو بن ابي سلمة، تم الكتاب ...

نسخه اصل: سلطان احمد ثالث - استانبول، ش ۸۲۹۴۳/۱ (فهرست عربی طوب قایی ۴۸۹/۳). مجلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کاه؛ تا: حدود ۹۱۰ ق، به خط کاتب مجلد سوم کتاب، به شماره ۱۱۴ عکسی این کتابخانه، که آنرا در روز دو شنبه ۲۱ شعبان ۹۱۰ ق به پایان آورد؛ ۳۹۰ گ، ۴۲ سطر [عکسی ف: ۲-۷۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴ عکسی

آغاز: من ابتدا اسامیهم قاف ... قاسم بن عبد الله العمرانی المدنی؛ انجام: اخر الجزء الثاني و التسعين و هو آخر الديوان من کتاب الکامل

نسخه اصل: کتابخانه سلطان احمد سوم - استانبول ش ۲۹۴۳/۳ A (فهرست عربی طوب قایی ۴۸۹/۳). مجلد سوم و از حرف قاف تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کاه؛ تا: دوشنبه ۲۱ شعبان ۹۱۰ ق؛ ۲۶۱ گ، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۱-۱۱۲]

● الکامل الکثیر المنافع / طب / عربی

al-kāmil-ul kaṭīr-ul manāfi'

؟ ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)

مختصری است در بیان خواص و منافع برخی ادویه مفرد و مرکب. نسبت آن به ابن سینا محل تردید است.

آغاز: بسملة قال يحيى بن ماسويه شحم الحنظل دواء تسمى اسطو خودوس فشحم الحنظل اذا شرب منه ما بين قيراط الى دانق مع ايارج فيقرا وزن درهم معجوناً بعسل ...

خط: نسخ، بی‌کاه؛ تا: ربيع الاول ۱۲۷۸ ق؛ از نسخه‌ای که مصطفی علوانی در قسطنطنیه در غره رجب ۱۱۷۲ از نسخه ابی حیان که در ربيع الآخر ۵۲۷ نوشته و بر مشایخی چون جبرئیل بن عبدالله بن محمد در جمعه ۲۰ شوال ۷۱۸ خوانده شده، در آخر قصیده‌ای در ۳۳ بیت در مدح کتاب از مصطفی علوانی به عربی، مصحح؛ ۱۸۰ گ، اندازه: ۲۱/۵ × ۳۴ سم [ف: ۳-۷۰]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۷۸

خط: نسخ، کاتب: محمد جعفر حسینی همدانی، تا: رمضان ۱۲۷۹ ق، به دستور محسن بن عبدالله میرزا ابن علی شاه؛ با سرلوح، مجدول؛ تملک: محسن بن عبدالله میرزا بن فتح علی شاه در ۱۲۷۹، حکیم الممالک در ۱۳۰۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری، ۳۶۹ گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۹ × ۱۹/۲ سم [ف: ۱-۴۲۸]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۴

آغاز: برابر؛ انجام: و في القرآن يخرجون الرسول و اياكم، اى يخرجونكم لان تؤمنوا بالله ربكم. و الحمد لله رب العالمين ... مما قلناه من عمد و خطأ و زلل و خلل

خط: نسخ، بی‌کاه؛ تا: ۱۲۸۲ ق؛ ضمیمه: پس از اتمام عبارات کتاب در اوراق ۲۵۹ و ۲۶۰ نسخه مطالبی در بیان نحوه استنساخ نسخه توسط کاتب نوشته شده سپس کتاب را به سید علی افندی مرادی - مفتی دمشق - تقدیم نموده و اشعاری در مدح ایشان ذکر کرده است، آغاز ضمیمه: «يقول الملتجى الى ربه في تمحيص ذنبه المصطفى العلوي اني قد كنت ظفرت و انا في مدينة قسطنطينية بنسخة كامل المبرد»، انجام ضمیمه: «ما حركت الروض نسيم و زهت xx اغصانه بطائر مغرد / ... / قل بلسان عربي ميين xx صل على سيدنا المحمد»، استنساخ شده از نسخه‌ای که به خط مصطفی علوی و به سال ۱۱۷۳ در دمشق نگاشته و با نسخه ابوحیان نگارش ۵۲۷ مطابقت و تصحیح شده، محشی با امضای «شمس» و «ش»؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۶۲ گ، ۲۵ سطر (۱۸×۹)، اندازه: ۲۶ × ۱۶ سم [ف: ۱۳-۵۸]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۰۳

آغاز: برابر؛ انجام: اعضائه بطائر مفرد

خط: نسخ خوش، بی‌کاه؛ تا: شعبان ۱۲۸۵ ق؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ ۲۳۸ گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۸/۹ × ۱۷/۷ سم [ف: ۱۳-۷۸]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۰۵

آغاز: برابر؛ انجام: اعضائه بطائر مفرد

خط: نستعلیق تحریری، کاتب: میرزا احمد، تا: ذیحجه ۱۲۸۷ ق؛ واقف: نایینی؛ جلد: چرمی، ۳۱۴ گ، ۱۹ سطر (۲۰×۱۰)، اندازه: ۲۷/۸ × ۱۷/۸ سم [ف: ۱۳-۷۸]

● الکامل فی معرفة الضعفاء و المتروکین من الرواة /

رجال / عربی

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخفا)؛ جلد بیست و پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276263

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳